

[Landbrugsministeren.]

Mænd og dermed hele Landbruget, som er saa afhængigt af Mejeribruget, har to Vanskeligheder at kæmpe med, for det første, at Priserne paa Grund af Forholdene ude i Verden er blevet saa smaa, at det er svært at faa dem til at staa i rimeligt Forhold til Produktionsomkostningerne, og for det andet, at det med Hensyn til Produktionen og Afsætningen af Smør i de senere Aar og ikke mindst i de allerseneste Aar har vist sig at være saadan, at om Vinteren er det nogenlunde, men om Sommeren er det helt galt.

Selv om man maa erkende, at stort set er det Verdensmarkedets Priser, der er absolut afgørende for Mejeribrugets og Smørproduktionens Vilkaar, og at det, naar vi nu kun bruger meget faa Procent, 15—16 pCt., her i Landet, er givet, at det, vi kan foretage os her, er af meget ringe Virkning med Hensyn til Smørproduktionens Rentabilitet, er der dog to Omraader, hvorpaa vi kan støtte det, for det første ved at hæve Hjemmemarkedets Pris til et nogenlunde rimeligt Stade, dog saaledes at man ikke formindsker Forbruget, og dernæst ved at aflaste Produktionen i Sommermaanederne, hvor vi selv ved at overfylde Markedet er Skyld i, at Priserne bliver slaat alt for langt ned.

Det første er en rimelig Foranstaltning i Henhold til det Princip, som vi er Tilhængere af i Ministeriet, at enhver Arbejder skal have sin Løn, men det vilde være meget uklogt og i hvert Fald betænkeligt i Øjeblikket, da vi staar med det store Prisfald, fordi vi eksporterer for meget, at hæve Hjemmemarkedets Pris; det vilde meget let betyde, at man i de Kredse af Befolkningen, som nu køber Smør til en Notering paa omkring 150 Øre, vil formindske sit Forbrug. Derfor vil jeg anse det for betænkeligt at gaa til en saadan almindelig Prishævning paa Hjemmemarkedet, selv om jeg erkender, at det er fuldt ud rimeligt, at Landmændene faar højere Priser for deres Smør, som de afsætter til den Del af Befolkningen, som har Raad til at købe det.

En Aflastning af Eksporten i Sommermaanederne og Forøgelse af Forbruget her i Landet kan naas ved et almindeligt Forbud mod Margarinen, som er foreslaet af

Venstre og de Konservative. Jeg vil dog tro, at Resultatet, man vil opnaa herved, i høj Grad vil blive en Skuffelse, for selv om man fordyrer Margarinen en vis Tid, kan man vanskeligt tvinge Forbruget over paa Smørret, der alligevel, naar man skal have disse Priser, kommer op paa langt højere Priser end Margarinen. Man vil sikkert ikke tilnærmelsesvis kunne opnaa det, der er nødvendigt, og som kan opnaas paa anden Maade, nemlig ved, at man giver et Statstilskud, som betaales af dem, der har Raad til at betale Skat her i Landet, til Smørkort til de mindst bemidlede for at sætte dem i Stand til at bruge Smør i Stedet for Margarine. Det vil sikkert være langt effektivere end den anden Vej, og derfor har jeg valgt den Vej, først og fremmest af Hensyn til den Betydning, det vil have for Landbruget, om Eksporten kan aflastes i de Maaneder, da vi selv ødelægger Priserne.

Om det skal gøres nøjagtigt paa den her foreslaede Maade, eller man vil have en mere bevægelig Metode end den, som jeg har stillet op i Bemærkningerne, og som jeg har gjort Rede for, lægger jeg ikke Vægt paa. Forslaget gaar ud paa en Bemyndigelseslov, og hvis Mejeribruget ønsker, at de 4 Mill. Kr. skal anvendes mere smidigt, f. Eks. i Stedet for med 1 Mill. Kr. om Maaneden med 1½ Mill. Kr. i de to vanskeligste Maaneder og Resten i de sidste Maaneder, har jeg intet derimod, for det betyder jo bare, at man udvider Kredsen af dem, der skal have Del i Smørret. Jeg har tværtimod tænkt mig den Vej; men en saadan Ordning er vanskeligere at administrere end den, der her er stillet op.

Det ærede Medlem Hr. Victor Larsen udtalte, at det ikke vilde være let for mindre Landmænd at se paa, at Ikke-Landbrugere i de kommende Maaneder, hvis Lovforslaget blev gennemført, kunde spise billigt Smør, medens de selv ikke fik Adgang dertil. Det bliver jo ikke Resultatet af Lovforslaget, for det er udtrykkeligt udtalt, at Beløbet skal fordeles til Kommunerne efter den Regel, hvorefter Socialministeren har fordelt Kød kortene, men hvis man ude i Kommunerne mener, at det er rigtigt, kan Kommunerne selv bestemme, paa hvilken Maade de vil udtage den Kreds, der her er Tale om, det udelukker selvfølgelig ikke de mindre bemidlede Land-